

भारतीय कृषी संशोधन परिषद-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र
या आठवड्यातील हवामान अंदाज
गुरुवार(१६/११/२०२३) – बुधवार (२२/११/२०२३)
फळ छाटणी :- १५ सप्टेंबर २०२३

स्थान	तापमान (°C)		पावसाची शक्यता	ढगांचे आच्छादन	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास) किमान-कमाल	सापेक्ष आर्द्रता %	
	किमान	कमाल				किमान	कमाल
नाशिक	16-17	31-32	नाशिक, दिंडोरी, ओझर, पालखेड, पिंपळगाव बसवंत, कळवण, वणी, लोणी -गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	09-10	24-29	41-49
पुणे	16-19	29-30	पुणे, फुरसुंगी, लोणी काळभोर, उरुळी कांचन, पाटस, यवत, नारायणगाव, बारामती, इंदापूर - गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	07-10	25-37	41-65
सोलापूर	17-21	31-32	सोलापूर, लातूर, औसा, वैराग, बार्शी, तुळजापूर, नान्नज, पंढरपूर- गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	10-16	20-35	46-69
सांगली	18-21	30-32	शिरगुप्पी, पळशी, मिरज, शेटफळ, वाळवा, पलूस, कवठे, खानापूर विटा - गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	12-17	28-39	52-73
विजयपुरा	17-20	30-32	विजयपुरा, चडचन, तिकोटा आणि तेलसंग - गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	11-19	32-41	56-80
हैदराबाद	18-20	29-31	हैदराबाद, मेडचल, जहिराबाद- - गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	08-11	32-56	50-86
सातारा	17-19	29-31	सातारा, खटाव, फलटण - गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	07-09	33-45	48-80
अहमदनगर	15-18	30-31	राहाता, कोपरगाव, संगमनेर, अकोले, कर्जत, अहमदनगर, श्रीगोंदा, जामखेड- गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	11-12	22-32	47-57
जालना	14-17	31-32	अंबड, जालना, घनसावंगी, मंठा, जाफ्राबाद - गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	09-10	22-28	53-59

बुलडाणा	15-16	31-33	चिखली, बुलडाणा, सिंदखेडराजा, डी.राजा- गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	07-10	24-27	45-55
कोल्हापूर	19-22	32-34	कागल, करवीर, गगन-बावडा - गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	07-08	35-43	60-81
बंगळुरु ग्रामीण	19-20	26-29	आणेकल, दोडबल्लापूर, बंगळुरु-पूर्व, बंगळुरु-उत्तर, बंगळुरु-दक्षिण - गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	09-14	47-73	86-94
बेलागावी	19-22	30-32	बेलागावी, गोकक, चिकोडी, अथणी - गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	08-15	38-52	60-90
बिदर	17-21	30-31	बसवकल्याण, हुमनाबाद, बिदर- गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	09-12	32-45	55-80
बागलकोट	18-20	30-31	हुंगुंड, बागलकोट, जमखंडी, मुधोळ - गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	12-20	30-40	55-84

टीप: वरीलहवामानमाहितीखालीलसंकेतस्थळांवरदिलेल्याहवामानअंदाजाचासारांशआहे

https://www.wunderground.com/?cm_ven=cgi

<https://indagrismet.gov.in/weatherdata/BlockWindow.php>

<https://www.timeanddate.com/weather/india>

भाकृअनुप-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र अचूकतेचा दावा करत नाही.

II. पाणी व्यवस्थापन

a. फळ छाटणी नंतरचे दिवस: 62

b. अपेक्षित पॅन बाष्पीभवन: 4-5 मिमी

शिफारस केलेले सिंचन प्रमाण:

- जर माती वाफसा (क्षेत्र क्षमता) स्थितीत असेल तर द्राक्षबागेला पाणी देऊ नये.
- अंकुर वाढीच्या अवस्थेमध्ये (फळ छाटणीचा हंगाम), ठिबकद्वारे **6800-8500** लि./एकर/दिवसाने सर्व द्राक्ष उगवणाऱ्या प्रदेशांना पाणी द्यावे. आवश्यकतेपेक्षा जास्त वाढ झाल्यास, सिंचन पाणी अर्धा ते **3500 - 4200** लि./एकर कमी करावे आणि तरीही वाढ जास्त असल्यास, वाढ नियंत्रणात येईपर्यंत सिंचन थांबवावे आणि नंतर सिंचन सुरू करावे.
- बंधारे ओले ठेवण्यासाठी मलचिंगगचा सराव करावा. यामुळे बांधाच्या पृष्ठभागावरील ओलाव्याचे

बाष्पीभवन झाल्यामुळे रूट झोनमध्ये तयार होणारी क्षारता कमी होईल.

4. फुलोऱ्यापासून फळधारणेपर्यंत, ठिबकद्वारे **3000** लिटर/एकर/दिवसापर्यंत सिंचन करावे. वाढ नियंत्रित करणे आवश्यक आहे.

5. मणी विकासाच्या अवस्थेत, सर्व द्राक्ष उत्पादक प्रदेशांसाठी **6800-8500** लिटर /एकर/दिवस ठिबकद्वारे सिंचन करावे.

पोषक व्यवस्थापन

शूट वाढ अवस्था

1. जर सेंद्रिय खतांचा वापर केला जात असेल तर कार्बन आणि नायट्रोजन (**C:N**) चे प्रमाण तपासावे. नायट्रोजन सोडण्याचे प्रमाण कमी करावे, त्यामुळे वाढ वाढण्याची शक्यता आहे. वेलीच्या वाढीवर आधारित नायट्रोजनचा वापर ठेवावा.

2. माती परीक्षण मूल्यावर आधारित, अंकुर वाढीच्या अवस्थेत या आठवड्यात युरिया **15** किलो/एकर दोन भागांमध्ये टाकावा. जर माती चुनखडीयुक्त असेल तर या आठवड्यात युरियाऐवजी अमोनियम सल्फेट **25** किलो / एकर तीन भागांमध्ये द्यावा. पिकाच्या जोमावर अवलंबून नत्र वापराचे नियमन करावे.

3. सॉडिसिटीची समस्या असल्यास, या आठवड्यात **10** किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश प्रति एकर **2** भागांमध्ये टाकावा.

4. जोपर्यंत पाने पूर्णपणे विकसित होत नाहीत तोपर्यंत कोणत्याही पर्णसंभारासाठी पोषक तत्वांचा वापर करू नये. त्यामुळे फवारणीचा अपव्यय होईल.

5. पानांच्या सहाय्याने लावावयाच्या पोषक घटकांचे प्रमाण, च्या आकारावर अवलंबून असते.

6. जर पीक **5** पाने ते बहर येण्यापूर्वीच्या अवस्थेत असेल, तर माती परीक्षण मूल्यावर आधारित झिंक सल्फेट आणि फेरस सल्फेट **15** किलो / एकर वापरावाबोरॉनचा वापर जर माती परीक्षण मूल्य कमी असल्याचे दर्शवित असेल आणि सिंचनाच्या पाण्यात बोरॉन नसेल तरच केला पाहिजे. जर खरड छाटणी करताना, पेटीओल चाचणीमध्ये बोरॉनची कमतरता असल्याचे सांगितले तर माती परीक्षण मूल्यानुसार **1.5** किलो ते **5** किलो बोरॉन द्यावा एका वेळी एक किलो बोरॉन टाकावा.

7. पीक **5** पाने ते बहरण्यापूर्वीच्या अवस्थेत असल्यास **10** किलो मॅग्नेशियम सल्फेट प्रति एकर द्यावे.

8. माती चुनखडीयुक्त असल्यास, सल्फेट ऑफ पोटॅश आणि मॅग्नेशियम सल्फेट **2-3** ग्रॅम/लि ची फवारणी पानांच्या वयानुसार फुलण्याच्या पूर्व अवस्थेत करावी.

फुलोरा ते सेटिंग अवस्था:

1. कूज (फुलणे नेक्रोसिस) च्या समस्या टाळण्यासाठी फुले येण्याच्या अवस्थेपर्यंत नत्रावर आधारित कोणतेही खत घालू नये.
2. या आठवड्यात 3-4 किलो फॉस्फोरिक ऍसिड दोन ते तीन भागांमध्ये टाकावा. लक्षात ठेवा की सिंचनाच्या पाण्याचा सामू 6.0 च्या जवळ असावा. किंवा सुरुवातीच्या खताची मात्रा म्हणून एसएसपी 125 किलो/एकर लागू करावा. फॉस्फरसचे निर्धारण कमी करण्यासाठी एसएसपी शेणखत/कंपोस्टमध्ये मिसळावे.
3. सल्फेट ऑफ पोटॅश लागू न केल्यास, फुलांच्या अवस्थेत कमी तापमान आणि ढगाळ वातावरणाचा अंदाज असल्यास 15 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश द्यावे.
4. देठ परिक्षण चाचणी: 70% कॅम्पफॉल अवस्थेवर, देठ नमुने पोषण परिक्षण साठी घेतले पाहिजेत. नमुन्यासाठी गुच्छाच्या विरुद्ध असलेली पाने घ्यावीत.

मणी वाढीची अवस्था:

1. मणी सेट केल्यानंतर, सुरुवातीला 2 किलो फॉस्फोरिक ऍसिड आणि त्यानंतर 5 किलो 12-61-0/एकर वापरावा.
2. मणी चा आकार 2-4 मिमी असल्यास, 2 ग्रॅम कॅल्शियम क्लोराईड / कॅल्शियम नायट्रेट प्रति लिटर फवारणी करावी. चांगल्या शोषणासाठी जिबेरलिक ऍसिड ची (शक्यतो पुढच्या दिवशी) लगेच फवारणी करावी.
3. जर मणी चा आकार 5-8 मिमी असेल तर 2 ग्रॅम कॅल्शियम क्लोराईड / कॅल्शियम नायट्रेट प्रति लिटर फवारणी करावी. चांगल्या शोषणासाठी जिबेरलिक ऍसिड ची (शक्यतो पुढच्या दिवशी) लगेच फवारणी करावी.
4. 6-8 मिमी मणी च्या आकारानंतर, अमोनियम सल्फेट 25 किलो /एकरच्या स्वरूपात 4 भागांमध्ये चुनखडीयुक्त जमिनीत आणि युरिया 15 किलो /एकर इतर जमिनीत 3 भागांमध्ये नायट्रोजनचा वापर सुरू करावा. पुढील दोन आठवडे 3-4 भागांमध्ये सल्फेट ऑफ पोटॅश किंवा 0-0-50 25 किलो / एकरसह द्यावा.

III. कॅनोपी व्यवस्थापन

द्राक्षबागेत या आठवड्यात केल्या जाणाऱ्या उपाययोजना

1) छाटणी ते अंकुर फुटण्याची अवस्था:

उशिरा छाटणी केलेल्या द्राक्षबागांमध्ये, पावसामुळे या टप्प्यावर भरावाचा प्रश्न निर्माण होऊ शकतो. पोटॅशचा जमिनीत वापर आणि 6BA @ 10 पीपीएम फवारणी केल्यास परिस्थिती नियंत्रणात राहण्यास मदत होईल.

2) द्राक्षबागा मोहोरपूर्व अवस्थेत:

या द्राक्षबागेत सध्या पाऊस पडत असल्याने घड कुजणे आणि बुरशीच्या संसर्गाची समस्या गंभीर बनू शकते. त्यामुळे, भार नसलेला अतिरिक्त अंकुर ताबडतोब काढून टाकल्यास छतातील सापेक्ष आर्द्रता कमी होण्यास मदत होईल. अंकुर काढून टाकल्यानंतर लगेच, पुढील संसर्ग टाळण्यासाठी तांबे आधारित बुरशीनाशकाची फवारणी केली जाऊ शकते. झिंक, बोरॉन आणि पोटॅशियमची फवारणी केल्यास वेल मजबूत होईल.

3) द्राक्षबागा फुलोरापूर्वीच्या अवस्थेपासून ते फुलांच्या अवस्थेपर्यंत:

जी ए ३ चा दुसरा अनुप्रयोग फक्त स्वच्छ हवामानातच दिला जाऊ शकतो. २ ते ३ बेसल पान काढून टाकल्यास चांगले वायुवीजन आणि बुरशीनाशकाचा आच्छादन मिळण्यास मदत होईल. पाऊस पडल्यानंतर लगेच, द्राक्षबागेला भुरी रोगाचा संसर्ग होऊ शकतो. म्हणून, ट्रायकोडर्माची फॉलीअर स्प्रेद्वारे फवारणी आणि ठिबकद्वारे ड्रॅचिंगमुळे रोगप्रतिबंधक होण्यास मदत होऊ शकते.

4) मणी स्थापना ते 8 मिमी मणी आकार

द्राक्षबागा जेथे मणी स्थापना पूर्ण झाली आहे, घड पातळ करणे आणि मणी पातळ करणे महत्वाचे आहे. उद्दिष्टांवर आधारित (बेदाणे, स्थानिक बाजारपेठ आणि निर्यात) घड राखून ठेवावेत. प्रति घड मणीची धारणा घड प्रकार, विविधता इत्यादींवर आधारित असावी. रेड ग्लोब आणि नानासाहेब पर्पल सीडलेस, यामध्ये प्रति घड मणीची संख्या 65-70 असावी. थॉम्पसन सीडलेसच्या बाबतीत, मणीची संख्या 110-120 असावी.

IV. रोग व्यवस्थापन

फळ छाटणीनंतरचे दिवस	रोगांचाधोका			
	केवडा	भुरी	बुरशीजन्यकरपा	इतर
62	मध्यम	कमी	मध्यम	जीवाणू करपा- कमी. तांबेरा-नाही

सांगली भागात काही ठिकाणी तुरळक पावसामुळे हलक्या बुरशीचा हल्ला होऊ शकतो. डाउनी साठी अमिसलब्रोम @ ०.३७५ ग्रॅम/लि + मॅन्कोझेब सारख्या प्रणालीगत बुरशीनाशकांचा बुरशी नियंत्रण वापर ७५ डब्लू पी @ २ ग्रॅम/लि (टॅक-मिक्स) किंवा डायमिथोमॉर्फ @ १ ग्रॅम/लि + मॅन्कोझेब ७५ डब्लू पी @ 2g/L(टॅक-मिक्स) किंवा इप्रोव्हॅलिकार्ब+प्रॉपिनेब @ २.२५ ग्रॅम/लि किंवा मॅन्डीप्रोपॅमिड @ ०.८ ग्रॅम/लि केले जाऊ शकते. प्रथम पाने कोरडे करण्याचा प्रयत्न केला पाहिजे आणि नंतर बुरशीनाशकांचा वापर केला जाऊ शकतो. नाशिकच्या काही भागात दव पडलेला आहे सकाळच्या वेळेस, मॅन्कोझेब @ ३-५ किलो/एकर धुरळणी केली जाऊ शकते. 35-40 दिवसात एक पीक हेक्साकोनाझोल किंवा डायफेनोकोनॅझोल @ १ मिलि/लि ची एक फवारणी केली जाऊ शकते. ज्या भागात तापमानात अचानक घटेल त्या भागांमध्ये पावडर बुरशी दिसू शकते आणि सल्फर @ २-२.५ ग्रॅम/लि वापरतात एल दिले जाऊ शकते.

V. कीड आणि लाल कोळी व्यवस्थापन

वाढीची अवस्था: फळ छाटणीनंतर फुलोरापूर्वीच्या अवस्थेपासून ते मणी स्थापनापर्यंत

1. द्राक्षाच्या बहुतांश भागात उडद्या आणि तुडतुड्यांचा प्रादुर्भाव वाढू शकतो. व्यवस्थापनासाठी फिप्रोनिल 80 डब्ल्यूजी @ 0.06 ग्रॅम/लिटर पाणी (फुलोरापूर्वीच्या आणि फुलांच्या अवस्थेत आणि नंतर वापरले जाऊ नये) रात्रीच्या वेळी दिले जाऊ शकते.
2. तुडतुड्यांसाठी द्राक्षबागांच्या बाहेर प्रकाश सापळे लावा. रात्रीच्या वेळी लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन 4.9 सीएस @ 0.5 मिली प्रति लिटर किंवा इमिडाक्लोप्रिड 17.8 एसएल @ 0.4 मिली प्रति लिटर पाण्यात फवारणी प्रभावी ठरते. रात्री फवारणी करताना ट्रॅक्टरच्या मागील बाजूस पांढऱ्या रंगाचा दिवा लावा. त्यामुळे तुडतुडे सक्रिय होतील आणि फवारणीची कार्यक्षमता वाढेल.
3. जर पीक फुलोरापूर्वी, फुलोऱ्याच्या आणि मणी स्थापनेच्या अवस्थेत असेल तर, उडद्या आणि थ्रिप्ससाठी, स्पिनोसॅड 45 SC @ 100 मिली प्रति एकर किंवा स्पिनेटोरम 11.7 SC @ 120 मिली प्रति एकर रात्री वापरणे शक्यतो प्रभावी आहे.
4. ज्या द्राक्ष बागेत बुप्रोफेझिन वॉश सैल साल न काढता दिली जाते तेथे मिलीबग प्रादुर्भाव दिसून येतो. मिलीबगच्या उपस्थितीसाठी 10 दिवसांच्या अंतराने द्राक्ष बागांचे निरीक्षण करा. प्रादुर्भाव झालेल्या वेलींची साल काढून टाका आणि बुप्रोफेझिन 25 SC @ 1.25 मिली प्रति लिटर पाण्यात मिसळून

फवारणी करा. मिलीबग नियंत्रणासाठी क्लोरपायरीफॉस, डायक्लोरव्होस, मेथोमाईल, प्रोफेनोफॉस इत्यादी कोणत्याही विस्तृत पर्यायी कीटकनाशकांची फवारणी करू नका.

5. सांगली, सोलापूर, नाशिक, पुणे, विजापूर द्राक्ष क्षेत्रामध्ये खोडकीडच्या नवीन प्रजातींचा (लालरंगाच्या अब्या) प्रादुर्भाव सालीखाली दिसून येतो. मोकळी साल काढून टाका आणि मेटाहिंझियम ॲनिसोप्लिया @ 3 मिली/लिटर पाणी याने मुख्यतः ओलांडे व खोड चांगले धुवून घ्यावेत.

भारतीय कृषी संशोधन परिषद-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र